

54.2012

Sayı 167

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Malatya'nın kayısı potansiyelinden daha verimli biçimde yararlanabilmek, daha kaliteli kayısı yetiştirebilmek kayısı ihracat rakamlarını yükseltebilmek adına Anayasanın 98'inci, TBMM içtüzüğünün 104-105'inci maddeleri gereği bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.05.04.2012

Saygılarımla,

~~5~~
Ahmet Arslan

~~1. Cevat Altın~~
6. Malatya mit.

7. Mustafa SAHİN
Malatya Milletvekili

8. Zeynep Önder
Antalya MV.

Belent Tuna

9. İST. MV.

GİZLİ BEKİN SAKULUR
13. MARDİN MV.

Bahar

15. Oya Erone
Diyarbakır MV.

14. Yozgat millet
E Sayı

16. Nurdan ŞANCI
Ankara MV.
17. Dilek Gübel
TOGAT MV.

18. A. İbel Gönül
Kocaeli MV.

19. Hamza DAĞ
İzmir MV.

20. Zeynep Akın
Ankara MV.

10. Tülay Kaynarca İstanbul MV.
Tülay Kaynarca

11. Mehmet MUR

12. Ülker Can
Eskişehir

21. Elanur Akın
M. MV.

3. Ömer Faruk ÖZ
Malatya MV.
SARAY SEYİT
TRABZON MV.

1. ÖZGÜR ÇALIK
Malatya Milletvekili

4. Hüseyin Dündar
Sırnak MV.

GEREKÇE

Kayısı Malatya ili ve içinde bulunduğu bölge için çok önemli bir ekonomik değerdir. Malatya'da yaklaşık 40 bin aile kayısı üretimiyle uğraşmakta ve yaklaşık 250 bin kişi geçimini kayısıdan sağlamaktadır.

Malatya ili ve bölge halkı için önemli bir ekonomik değer olan kayısı, ülkemiz ekonomisi için de önemli bir gelir potansiyeline sahiptir. Malatya'da üretilen kayısılar; ekolojik ortam, renk, tat, koku, aroma ve kuru madde yapısı bakımından rakipleriyle kıyaslanamayacak kadar üstün özellikler taşımaktadır. Kayısının her yıl ülke ekonomisine katkısı yaklaşık 350 milyon Dolardır. Bu rakamlar doğrultusunda ve Dünya Tarım Örgütü kayıtlarına göre Türkiye Kayısı üretiminde her yıl açık ara dünya birincisi olmaktadır.

Ancak, çeşitli idari ve siyasi nedenlerle bu önemli ürün, bugüne kadar yeterince değerlendirilmemiş, bölge halkına ve ülke ekonomisine istenen düzeyde artı değer yaratılamamıştır.

Kayısı yetiştiriciliğinde kalitenin yükselmesi çalışmaları yetersizdir. Bu çalışmaların artırılarak sürdürülmesi, bunun için de kayısıya yönelik bilimsel araştırmalar yapılması gerekmektedir.

Kayısı ürününe zarar veren beyaz çil, larva gibi zararlılarla mücadele etkisiz kalmaktadır. Bu sorunun giderilmesi için üniversitelerle işbirliği içerisinde çalışmak zorunlu ve elzemdir.

Kayısının geleneksel yöntemlerle yapılan hasadı ürüne önemli ölçüde zarar vermekte ve bu da ihracatımız yönünden büyük sorun teşkil etmektedir. Bu nedenle, kayısı hasadı için daha farklı bir yöntem bulunabilmesi için bilimsel çalışmalara hız verilmesi gerekmektedir.

Kayısı yetiştiriciliği, kayısının toplanması, kükürtlenmesi ve depolanması gibi konularda üreticinin eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi çalışmaları etkisizdir. Kayısı üreticisine hasattan önce gübre, zirai ilaç gibi harcamalarında destek verilmemektedir.

Üretici, kayısının fiyat istikrarsızlığından korkarak, kükürdü fazla vermekte ve bu fazla kükürtlü ürün ise Avrupa Birliği ülkelerine ihracatta sıkıntı yaratmaktadır.

Bir ihraç ürünü olan kuru kayısının üretiminden tüketimine kadar olan süreçte yer alanlara kayısı üreticileri de dâhil edildiğinde düşen pay ancak %31,2'yi bulmaktadır. Yurtdışında gerçekleşen benzeri bir süreçte yer alan kesimlerin toplam payının %68,8'e ulaştığı dikkate alınarak, kayısı üreticilerimize düşen pay başta olmak üzere yurtiçindeki kazanç paylarının makul düzeye yükseltilmesi için gereken politikaların üretilmesi durumunda, toplam ihracat tutarında da -üretimi artırmadan- kayda değer bir artışın gerçekleşmesini sağlayacaktır.

Kayısının yaş olarak satışına yeterince önem ve ağırlık verilmemektedir. Yaş kayısı gibi, kayısı çekirdeğinin de kabuk ve iç kabuk olarak değerlendirilmesi istenen seviyede değildir.

Kayısının uluslararası standartlarda ambalajlanması yapılamamakta, bu durum da kayısının ihracatının önünde büyük engel oluşturmaktadır.

Bütün dünyada artan doğal ürün eğilimine paralel olarak, kükürtlü üründen vazgeçilerek, kayısının doğal ortamda, kimyasal işlem yapmadan kurutulması ve bunun için gereken bilimsel çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Kayısının (konserve, reçel, marmelat, hoşaf ve meyve suyu gibi) ürün çeşitlemesi ile ulusal ve uluslararası pazarlara sunulması imkânları kısıtlıdır.

Kayısı ürünü hem bölge halkına, hem de ülke ekonomisine çok önemli katkılar yapabilecek, ayrıca önemli bir ihracat potansiyeline sahip olabilecek iken, bütün bu sorunlar ve yetersizlikler sebebiyle yeterince değerlendirilememektedir.

Yukarıda saydığımız nedenlerle, kayısının hem bölge hem de ülke ekonomisi için daha etkin ve verimli bir şekilde değerlendirilmesi, gerekli araştırmaların yapılması ve sorunların giderilmesi için gerekli acil önlemlerin alınması doğrultusunda; Anayasanın 98'inci, TBMM içtüzüğünün 104-105'inci maddeleri gereği bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Saygılarımla,

Öznur ÇALIK
Malatya Milletvekili